

Euskalerriko berriak

GIPUZKOA

Alta.—Ostiraren zortzi, Eferan, Endaya'ko tranbiaren geltoki gainean dagon tabernan ardo geltxo edan ondoren asturiar marinel batek, galiziar bat tiro batez zauritu zuen.

Zauritua Adelino Diaz Criado izena du ta besteak Jose Alvarez.

Andoain.—Urtetako Gurutze Donenaren jaiak badatozki; aipatuak izan oi dira ta aurtengoak ere alaxe izango dirala deritzat. Elizkizunak esan beari ez dago, gauza guzian aurretik ospatu ospatuak egingo dira. Bestelako jolasak beriz berebikoak, lau edo bost egun iraungo dutenak.

Efritik uruti bizi diran andoaindarak ezin astu duten beren txoko ontara

beste egiteko zai daude « Diciembre » ta « Emma ».

—Mendizabal'ar Jose gaxo arkitzen da. Askar osatuko al da.

Donostia.—Martinez Anido jauna, Barzelona'ko Gobernadore izana, emen da. Egun batzuek igarotzeko asmoakin etofia izan beaf du, ta gero Kartajena'ra juengo da, Gobernuak agintzen diona betetzera.

—Aginaga ta Rezola aldun (diputatu) jaunak Madrid'era jaunak dirau aririk gabeko urutzikiña (telefonoa) jaritzeko baimen eske.

Baiezta emango dioten ustea dago, ta gauza edera izango da benetan auzerapen aundi au gure Gipuzkoa'nikustea.

—Integrista Gaztedia'n antzoki jai polit baten ondoren, bertan gabeko

zortzi urtedun Nikolasa Esnaola, an dre alaiguna. (G. B.)

Efenderi.—Udaberria.—Bere arpegi alaia azaldu ta gorde dabil. Lastef geldituko al da gorde gabe, mendiz-mendi asi gaitzen. Ibilketa abek egiteko zaleturik gaudere gure gorputzak sendotu ta gogoak atsegin biziz alaitzeko.

Ostikolariak.—Emengo « Euskalduna »'koak irugarren aldian jokatu dute « Español » Pasai Antxo'koakin. Biak berdintzuek dirala azaldu dute, banan banan jokatu aldi ontan galdu dute gure efitaq.

—Gure lagun gazte Sese'tar Masimino sendatu da.

—Erekalde'tar Ireneo'n emaztea ere osabidean aufera jiuu.

—Gaxo aldi bat igaro ondoren Urtia'tar Norbeto kalera iritien asi da.

—Lengoa izan zan, Teleri base-itxeko iragoi, 90 urteko zarafeñ obitaztea. (G. B.) Oraindaño gizajua pizkof askoa izana zan, baña besteak bezela jai egin beaf ta juan da. Olotz bat bere gogo aldez.

Efnani.—Londaiz, Ubarfexena ta Lagunak daukaten irin ola auzan dago buñnik gabean bidezabal edo kamioa igarotzen dan zati bat. Diote-nez, gure Aldundiak okef ori, ba okefa da an trenak igaro zai geldi egon beafa, zuzentzeko asmoa du. Asko pozutako giñake ta gurekin ernaniat geienak ori ofela izango balitz.

—« Autobus » esaten dioten « automobil » edef oietakoak Donosti'tik onera jaritzekoak dirala ere entzun degu.

—S. Mendia ta lagunuen paper-olako arazoa oraindik erabaki gabe

Pasai.—Bermeo'ra juan da, andik bere sendiari agu' egin ondoren New York'era juateko Olaeta'tar Felisa andrea.

—Bizkarondo'tar Emilio, efi ontako aguazila, bere gaxotasunean obeto dijuala jakin degu.

—Gure portuan asko esagutzen da, itxasontzien saritu irfetan gutxitzen dijuazela, denbora batetik onera.

Bost egunean zazpi saritu ta beste onenbeste irfen dira, besterik ez, ta au gauza utsa da.

—Salaberia'tar Manuel'en gaxotasunak, onera eman du, ta laister osatuko dalakuna gero; lenbit-len ikusiko al degu len bezin mañdul kailan!

—Astazak, ostegun, eta ostiraliñ, arfentzak (efogotibak) egin dirala, lengoan Ana Deuna'ren eleizatxoan bafena; bigafenean Onaldiko Aita'ren eleizua'renora; egunerenean Ama-erukitza'ra; eragunero, aste (jente) asko izan da, ta egualdiak lagundu duanez, oso ederki aterta dira.

—Emengo kirolzaleak ostiko jokurako aritu duten griñakin, ba'dirudi pelota astu biar zayetela; onak dira kirol (deporte) guziak, baña pelota baño oberik? Euskaldunentzat naiko lan sortzen beste bat.

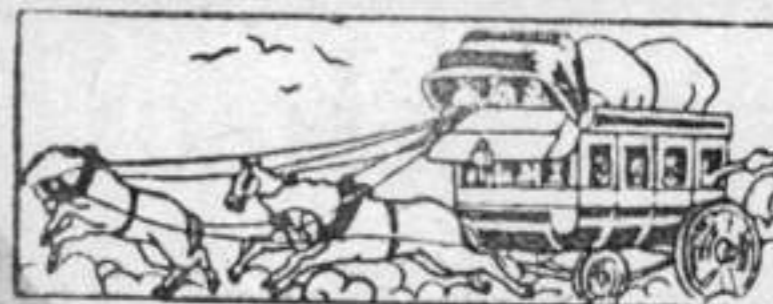
Soraluze.—Gaur amabost izan zan gaxoari Jauna ematea. Pazkoakoa egiteko azkeneko eguna nola baizan, Jauna eraman zitzaotzen, alde gutxieta egin oi dan bezela, beren etxetara, lagun askok Udala buru zala Jaunari lagun egiñaz bidean.

—Eguna berez umeak lengo alidiz Jauna aritu zuten. Beñ bezela elizkizun atsegingarria izan ta itzalditxo samurra egin zioten eferore jaunak. Zorionak.

—Luis Arando jauna, gaxo arkitzen da.

—Eusebio Arizaga, zinegotzi izana, oso sendatu da.

—25 urteko neskatil Gregoria Mujika'ren obratzea ostiralean zortzi izan zan. Gure atsekabea azaltzen diogu bere sendiari. (G. B.)

Beste erietako berriak

Munduaren muturera.

Roald Amundsen izeneko jaun batek egazkiez munduaren muturera joateko asmoa aritu du.

Alaska'ren ipar-aldetik Garagarilean iriengo omen da, baldin egoaldira onak badira.

Ibil beaf duan bidea iru mila kilometrokoa da.

Al dan bide luzeenean toki batzuek aukeratu dira, egazkieña izan bezela lastobala batzuekin iragaritzeko, edo bitartean okefen bat gertatuko balitzaien laguntza emateko.

Itakusten denez, Amundsen azañdun gizona da; bizia gaitzeko arisko aundia dauka, bada zenbat paraheetako jelmendi tarfean ezez galdu lezake burua.

Iflandarak.

De Balera ta bere lagunak lafi gogian dabiliz aspaldi onetan.

Azkeneko egunetan diotenez Davbreen bigafer buruzagia, gobernuo tropak arafatu dute. Len Lynch il eta orain Davbreen arafatu, ora gogofeneta boforakaler menderatu; azkeneko au De Balera'ren onerako zan.

Beste bat ere, Austin Stack, gilzapean saritu dute. Auxe mendian putzu batean bakafere zegoela arkitu zuten; ez zuan bakafere eragozpenik jai bere burua arafatu ez zezaten.

Austin Stack'en sakelean paper bat bilatu zuten; paper oneko nolako lafi ta kemon galduak dabilzan azaltzen du. Gobernu-aurka dabilzan iflandaren

gain-gaieko jauntxoak arafatuta, De Balera of dabil lafi asko batetik bafera, bakafisu, nora jo dakiala. O arafatuko baluteke, iflandaren auz bukatu dala esan liteke. Ta gaizki il li beaf du...

Ab-el-Krim'en Joan-etofiak

MADRID.—Ab-el-Krim Espafia'ren mepotan jariko ote dan.

Diotez eskari ori bidalitako argibatean egin du; ofritako Jalifa'ren ngusitasuna alfoituko omen du.

Izpeñgiak esaten dute ofekin kotuz ibiltzeko, uzta-aldian pakea ofertzeko ofitura izatan dutela, moro ofendaf asko daukala oraindik ta onbegiratzen ez bazato lengoen antzeko okefen bat gertatuko litzakela.

Berriak.

MELILA.—«Lazaro» itxosontzi euskaldun soldadu zenbaitzuek etxe dijoaz soldataria bukatuta.

DUSSELDORF.—Landola edo fabrika batean leitza izan dala-ta, eslangile arnas gabe ito dirala.

Oraindaño ogei gorputz-ilik atedutuzte.

MADRID.—Ministroari azukreaz gergak gutxitzea eskatu diote, ozakafen goratzeko albatu berdintzako.

MADRID.—Euskal Eñiko Aurtzategi (Caja de Ahorros) ordezkari efi onetara etofiri diran, Insitutako aundia de Previsiñ'ekin dailuzaten aundia emanak antolatzeke.

BANCO VASCO DONOSTIA

Aldi jakiferako diru-jartzea

URTEBETERAKO : 5 %
 BI URTERAKO : 5 %
 IRU URTERAKO : 4,75 %
 LAU URTERAKO : 4,50 %

Irabazi edo interesak iru ilabetetik iru ilabetera jaso ditezke.

etortzeko, jai oiek zerbaitegatik aukeratzetan dituzte.

—Ostikolariak softu zitzaizkigun emen ere, ta gogo biziz gañera; inguru efitakoak baño guñiagoe izan nai nunbait. Beren biltokia (soziedadea) badute, bazkide asko dira ta zelai edef askoa ere iritxi dute Oyalo-Olaren ondoan.

Altatu ditugun jai egun oietan asiera eman nai diote, partidu bikain bat eratuaz.

—Gazte'ko Gotzai jauna, Donostia'n egon dan aurtuko egun abetako batean, emengo apaiz-ikastetxeari ikustaldi bat egiten ikastu; eta Madrid'era juan baño len azken agura egifera etofiko dala esan omen zuben.

Afasate.—Mendigoizale talde batzuek mendietara jo zuten juan dan igandean. Udalaiz, Atxobioz eta abaf izan ziran beren ibilketa egiteko aukeratu zituzten mendiak.

—Amozariain'daf Fernandoren emazteak ilabatxo edef bat izan du. Zorionak.

Azpeiti.—Efi ontako zifegotzi (kontzejal) Iturtzaeta'tar Franzisko Maria'ri 18 urteko semea il zaito. (G. B.)

—Pedro Maria Marokin jaunak, bere juez kañgua aritu du.

Bergara.—Gure Udalak euskera irakasteko desinatuta dauka diru mordoxka bat. Añta Dominioak, beren aldetik, eferitasun aundiak eman dituzte, bere ikastetxean toki egiñaz euskal ikastolarentzat. Zergatik ez dira ba asten euskal ikastaldiak gure erian.

—Santex eta Etxeberria'tar Pelis il da Gefñika'n. Bere alargun eta gañerako aideai gure atsekabea asaltzen diote. (G. B.)

—Juan dan astean egin ziran Jila Arana andreaken gogo aldez elizkizunak atseginetara ziran Jaunari beriko atseginetara ziran zezan otoiiz egitera.

—Gaur zortzi jokatu ziran irazgi edo antuziatutako partiduak. Irureta ta Ansola'k efer irabazi zuten lenbizikoa Urzelai ta Oyabide'ren aurka. Bigafena beñiz Zabala Il'gañenak irabazi zion Txapastari.

—Egun abetako batean biltzekoak ziran etxe merkeak egiteko efi ontan izendatuta daudenak, banan orain Udalasan dimisioa dala ta, lanak atzera gelditu dira.

eskoletara juatan diran gazte ta zizonari sariak eman zizkaten juan dan igandean.

Sariak Aurtzeki Kutxako libretak izan ziran, era onetan dirua eman ta nun gorde beaf duten erakutziaz.

—Datofen ilaren iru egunetan antzoki jai edefak izatekoak ditugu Antzoki Zafean. Ilaren 6, 10 ta 13'garnean izango dira ta antzezleriak, ainbeste aldez txalotu ditugun Eñiko Ikastolako gazteak izango ditugu.

Euskal antzokiak auferapen aundia egin du ta guk uste degu auferapen

Lenengo Jaunartzerako

Liburu txuriak, Efosarioak, Estanpak eta abaf.

:: :: ; POLITAK ETA MERKIAK ! :: ::

Iñaki Deuna'ren Liburutegian

25-05 Urutzikiña

GARIBAI, 28 Donostia

SALTZALEARI IRABAZI ONAK emango zaie

onek jaraitu dezan nai-ta-naezkoak dirala jai edef abek.

Donostian beintzat guziok pozik arfizen ditugula esan beari eztago, egun oietan anizokira juateak emen esan dezakegunak baño askoz geiagoe erakutsiko digu.

Aufera ba beñ ta orain iru egun oiek «ostu» ditugun bezela, gero geiagoe «ostu» ditzagun gure euskera alde lan egiteko.

Eibar.—«Alta Prarak» deritxon kirol-batzokiak, igande goizeko 8 1/2'etan, Luis Bolunburu kofikalari bikafia izan zanaren gogo aldez meza atzera zuben. Eibar'tar kirolzalea galdia dei egiten zioten meza ofetara azaldu zitezen, ta uste bezela asko ta asko bildu ziran.

—Jostatzen dabilzala, polbora leñtu ta efe ditu arpegi ta eskuetan Jose Suiñaga, 10 urtekoa; Julio Ros, 9'koa; Anjel Etxeberria, 9'koa; Julian Lafetegui, 10'ekoa ta Jenaro Ruiz, 9'koa.

Guziak Bakaikoa jaunaren botikan Bilal osalari jaunak sendatu zitun.

—Juan dan igandean, lagun batzuekin eñiko jatetxe batean zegoela, bat-batean gaxotu zan Elustondo'tar Ermenegildo jauna.

Gaizki xamar arkitzen zala ikusiaz bere etxera eraman zuten ta gabeko 9'etan il zan. (G. B.)

Astelenean egin ziran bere obratze (entfero) ta elizkizunak. Bere sendiak gure atsekabeagura af beza.

—«Astelena» prontoiean partidu edef bat egin zuten Beñias ta Marinko Eñasti ta Uleziarekin. Ayek irabazi zuten sei tantoz, banan ondo lan egin ondoren.

Elgoibar.—Madrid'tik etofri zaigu Juan Agofe.

—Donostia'n operazio bat egin ondoren, oso sendatuta etofri da Saturnino Unzuña jauna

—Larunbatean ezkesion ziran Añeta'tar Emilio ta Konzesion Ruiz andreak. Beñiko zoriona opa diote.

—Ostiral gabean il zan, larogei ta

dago. Ez da langile ta nagusi artean alkar aitzeko erarik ikusten.

—Luis Adafaga, j. gripe'kin arkitzen da.

Isasondo.—Emengo Udalak ere juan dan igandean erabaki gogofak aritu zituben izkilo-olak dauden eñien alde.

—Gaxo denbora luzean egonda, asi da etxetik irfeten Leunda'tar Martin Inazio.

—Ordiziako burni-lendolan eskuko beatzta moztuta dago Erauskin'daf Sebastian gaztea.

—Baseritak pozik daude abereentzat jan asko daukatelako. Gañera barazki ta prutak oso loratsu asaltzen diralako, gogoz ari dira lanean.

—Laster diltzekoak dira Luis Mar-

Banco Vasco DONOSTIA

Avenida de la Libertad, 35

Zernaitako diru artu-emanak eta diruetxeetako beste gora-bera guziak egiten dira BANCO onetan.

tinez Lasa ta Epifania Lefe efi ontako gazte onak.

Motriko.—Emengo luistarak beñ bezela oso ospatsu egin dute beren ileroko jai. Goizean Jaunartzea ta arfatsaldean efosarioa, sermoi ta abestiak.

—Bilbao'ra juan da Lekube'tar Inazio, musikarilari azkafa.

—Bere ezkon-ibilera eginda emen daude Andonegi'tar Permin ta bere emaztea.

—Gure bikarioa, gaxotasunak bota ta beñ ere lanera baxuñtu zaigu.

—Añai asko dabil egun abetan. Asko esan degu banan asko baño geiagoe ere bada au. Bofa ere egin beaf izan dute ta ta zenbat izango zan.

—Pedro Ortiz Zarate'k gomazko ofietakoak egin oñta ipñiñi du. Nagusi aundiak izateko dila zapela, bai langileak; ta pakea izan dedila beren artean.

Tolosa.—Juan dan asteko azokan saneuri abek ibili ziran:

Añautzak, 2 laurleko (peseta) ama-bikoa.

Olaokoak, 8 ta 9 p. bikoa.

Oloak, 12 ta 14 p. bikoa.

Olarak, 8 ta 9 p. bakoitza.

Konejoak, 5 ta 5,50 bakoitza.

Arkumea, 12'itk 25'era bakoitza.

Babafun gorria, 1,10 kiloko, ta zuria, 0,90 kiloko.

Gaztia, ldiabalkoa, 3,50 kiloko ta beñia, 2,70 kiloko.

NAPAÑO

Iruña.—Uri ontako Jaimeta' Gaztediak ontzat aritu du «El Pensamiento Navarro»'n Baztan'daf jaimeta'arak adierazi dutena. Garai batean Lekarotzen, kupirik gabek, il zituzten aiton karlisten orioz zef edo zef egitea. Une aietan gordean euki beaf zana ez aifortzeagatik, beren bafenak agintzen ziotena beñezagatik, Euskalerriko karlista aiton buru zuritutako aiek eman zuten beren bizia.

Iruña'ko jaimeta'arak baztandafei laguntza eskintzen diote ta noiz egin erabakitzeke eskatu diote. Elizkizun

bat, euskerazko itzaldiak ta marمولezko oroigari ipintze bat egin litzekela esaten diote.

—Napañoako « Cámara de Comercio » deritxon etxeko areto edo saloi nagusietako batean « Autobus » serbitzio edef edef bat jaritzeko asmoa duten gizon talde bat bildu zan.

Efenderit'ik Karmelo Alonso ta Kosme Etxeberria; Elizondo'tik Juan M. Opoka, Ezekiel Lazkoz, Antonio Etxaide ta Joakin Salanoba; ta Iruñatik Alberto Lafondo, Daniel Oñoa Lakar, Bizente Ezeiza, Emilio Gibert, Jerardo Iribas, Antonio Urtizola, Jose M. Seminario, Luziano Irsari ta Luis Galan jaunak bildu ziran.

Iruña'tar Jauna'raño juan-etofiko señbiziola jaritza zan an ageriu zuten asmo ta nala. Egunero Iruña'tik 7'etan irfeten, Elizondo'tar 9' ta laurdenetan, ta Bayona'ra 11'etan irfeten ta arfatsaldean Bayona'tik 4'etan irfeten, Iruñara 8'etan eltzeko eran.

ARDAO nafar aundiak, ezertariko naste bagekuak, saltzen dituzte nora-nak GASTEGI TA LAGUNA

Ufutzikiña 204. DEBA

Deba.—Juan dan igandean Lagun Arteak'ko Izañit'era igotzekoak ziran, banan bilbaotaf ta donostiarak alkarfen aurka zuten ostiko-partiduagatik beste baterako utzi zuten.

—« Marce la » ta « Eduñe » itxasontziak ikatza deskargatzen gure kaiean arkitzen dira, ta beste onen-

Bilbotafak-Donostiarak.

Igaz bezelako anaitasunezko jai atseginetara aspaldian ez degu ikusi, ostiko jolasean beintzat; bai etxekoak, bai kanpoak, ifioiz alako maiatasunarekin aritu zuten alkar. ¡Beñdakilak urte askoan! Noizbait anaiak antzitat aritu beaf. Ta Bilbao'tik « Club Chirlos » ren izenean agiri aundi batean ipiñita donostiareri egiten zieten agufarengatik, gure bostekoak estu-estuan.

Ostikotara jende asko joan zan; 15 mila-bat kristau, bai. Garaia baño asko auferagotik an zuden, tokiak arafatuta, zenbait ikusle eñe beren lekuan.

Ta garata iritxita bizkaitaf eta gipuzkoaf ostikolariak alkituzten zelara loafen zirikolarian asko zituzten txalero beroak ez dira esatekoak. Urren guztiak, eferatistaen aufean, ez sailka oi dan bezela, ez, guztiak batean, elkar arfuta, azaldu ziran.

Ta aurki itxistulariak deñtuta anka-jokoañ asf ziran. Ta egia esateko edefena aitatu degu. Igandeko jolasean ez zan ostiko trebetasun aundirik ikusi.

Donostiarak, batez ere, arduñtuta, burua, zankoak ezik, galdu zutela esan zitekean. Lenengo jolasaldian estu estu ibili beaf izan zuten, bada, bilbotafak, jo ta jo ari zintzaletan aurtzeko zelai erdian.

Amaf-bat « ixkin » jo zituzten, baño abek gaizki tira edo ondoren onik ateratzen ez. Guziñ onez aitof dezagun, aurkakoak jokalaril onak diranean nai dana egiterik ez dago.

Bilbotafak sendogoe aritu ziran donostiarak baño; ala ere gauza aundirik ez zituzten erakutsi.

Donostiarak uts asko egin zituzten. Bigo'n gisa onetara aritu baziran, ez da aritzekoala galdu izatea.

Arbide oso bildurizen zan. Ez det uste luzaroko os ikolaria degunik onekin. Arfola kemen geiagorekin beñ ikusi izan degu. Galdotz bat ederki.

Bilbotafaren Laka'kn danbada galantak jo zituan; baño eskerak gure Eizagare'ri. Ura izan ez bazan galduak geunden. Guziletan uraxe aritu zan jatoferna.

Bigafen aldian beste gauza bat izan zan, aldi osoan izan ez bazan ere: gipuzkoafak guen bat sartzeko zorilarian jizkaitzen, albearen ondofit sendo botzen zuten, bilbotafak dañ-dar zeudela esan zitekean.

Beñ donostiaran kaltez galen edo

«penalty» emanda, antxen ikusi g nuen Augustin gure atezai zintzo piztoa baño ikaragafagoa, pelota tetzeko zai. Baita bat batean ikusi sarean sartzetik eragotzi. ¡Ori deñ mutil!

Azken aldera Arbidere'ri tankate bat jo zioten zanko batean. Zelai au beaf izan zuan.

Ta guztiak alde egin zutenean O beñdindu ziran.

Bidun txanda, gaurkoa, Bilbao izango da.

Azkena Barzelona'n jokatuko d

Europa-Sporting.—Lenengo txanda Barzelonatafak irabazi dute jondaferi 3 ta 2 egifirik.

Azken-erdtetako beste bikoa at txeak osatzen dute.

Bigafen mañakoak.—Bigafen mañako ostikolari salak arf dira ere Eñ pafako txapelatza bukatzeko zio

Onetan ere gipuzkoafak nagusi g biltz.

«Esperanza» izeneko ostikolari lak Madrid'ekoarekin jokatu beñi ta garaitu ere bai 3 ta 2'ez.

Azken-erdtetan ari dira. Bigaf txandan «Askenlari» k garaituko lu, ora azkenlari guretarak. Ez daitxura txarik. Azken neurketa, ostikolariak diranak dirala, Donostia'n izango da.